

Matti Heikkinen
www.mattiheikkinen.com
*Minä olen,
koska me olemme.*

Aloite

1 (1)

4.4.2022

Kainuun hyvinvointialue
PL 401
87070 Kainuu

Maksuton perusterveydenhuolto

Esitän, että Kainuun hyvinvointialueella perusterveydenhuolto on maksutonta 1.1.2023 alkaen.

Maksut aiheuttavat eriarvoisuutta. Esimerkiksi kainuulaiset kokivat yleisimmin Suomessa, että asiakasmaksut haittasivat terveyspalveluiden käyttöä.¹ Maksuja on paljon myös ulosotossa².

Maksut vähentävät eniten palveluja tarvitsevien asiakasryhmien tarpeenmukaista palveluiden käyttöä. Osa ihmisistä jättää terveyspalveluita käyttämättä kustannusten takia. Maksuihin liittyy myös turhaa byrokrati-aa ja tehottomuutta: laskutus, hallinto ja perintä voivat viedä jopa kolmanneksen maksukertymästä.³

Kainuun hyvinvointialueella on oikeus periä maksuja, mutta velvollisuutta tähän ei ole.⁴ Suomessa on jo hyvinvointialueita (mm. Helsinki), joissa perusterveydenhuolto on maksuton. Useissa EU:n maissa (mm. Tanska) perusterveydenhuollon palvelut ovat maksuttomia.

Asiakasmaksujen osuus ei suoraan vaikuta Kainuun saamaan valtion rahoitukseen, mutta osuus huomioidaan tarkasteltaessa valtakunnallisia käyttökustannuksia.⁵ Kun Kainuu ja muut hyvinvointialueet muuttavat perusterveydenhuollon maksuttomaksi, kannustaa se eduskuntaa korjaamaan lainsäädäntöä.

Maksuttomuudella terveydenhuollon painopistettä voidaan siirtää perusterveydenhuoltoon. Muutos edistää väestön hyvinvointia, sillä hoitamattomuus tulee kalliiksi koko yhteiskunnalle.

Jokainen aloitteeseen perehtyvä ymmärtää, että meillä ei ole varaa olla muuttamatta perusterveydenhuoltoa maksuttomaksi.

Matti Heikkinen

¹ ks. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. (2021). FinSote tulostaportti 2020.

² ks. Yle uutisoi 5.2.2022: vuonna 2021 arviolta 560 000 asiakasmaksua päätyi ulosottoon Suomessa.

³ ks. Vaalavuo, M. (toim.). (2018). Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen kohdentuminen, vaikutukset ja oikeudenmukaisuus. Valtioneuvoston kanslia.

⁴ ks. laki hyvinvointialueiden rahoituksesta (617/2021, 4 §)

⁵ ks. hallituksen esitys 241/2020, s. 205